

Žalovaný zabavil k vydobytí pohledávky za Čeňkem P-em různé věci. Tvrdě vlastnické právo k zabaveným věcem domáhal se žalobce na žalovaném uznání nepřípustnosti exekuce. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvody:

Vývody dovolání buduje dovolatel na nesprávném právním názoru, o nějž opírají i nižší soudy svá rozhodnutí, že smlouva, již zjednal žalobce s manželý P-ovými, jest smlouvou trhovou ve smyslu § 1053 obč. zák. Obsah písemné smlouvy ze dne 2. ledna 1928 vzbuzuje sice dojem, že jde o smlouvu trhovou. Leč nesejde na tom, jak smluvní strany smlouvu po právní stránce posuzují a označují, nýbrž pro posouzení její právní povahy jsou rozhodnými projevy vůle stran, umožňující úsudek o pravém jejich úmyslu (§ 914 obč. zák.). Podle zjištění nižších soudů postoupil Čeněk P. vylučované věci, které byly jeho vlastnictvím, žalobci na úhradu svého dluhu u žalobce přesahujícího 50.000 Kč. Z toho patrně, že stranám šlo o plnění na místě placení podle § 1414 obč. zák. a toto bylo právním titulem k nabytí vlastnictví žalobcem, jež jest podkladem jeho žaloby podle § 37 ex. ř. Prohlašuje-li však zákon (§ 1414 obč. zák.) plnění na místě placení výslovně za právní jednání úplatné, o němž platí zejména též zásada o zkrácení pod polovinu ceny (§ 934 obč. zák.), vyžaduje právní jednání podle § 1414 obč. zák. smluvní určení, jednak v jaké ceně se dává na místě placení plněná věc, jednak přesné určení výše pohledávky, která měla býti tímto způsobem na místě placení vyrovnána. Podle zjištění nižších soudů nebylo ujednáno stranami, v jaké ceně se věci dávají žalobci na místě placení. Žalobce neprokázal tedy ani platný právní titul tvrzeného vlastnictví k vylučované věci, pročez není třeba, obírat se ještě dovolacími vývody, zda jest tu druhá podmínka nabytí vlastnictví k movitým věcem, totiž platné odevzdání (tradice).

Čís. 12102.

Vznesl-li žalovaný proti žalobnímu nároku námitku nedostatku aktivní legitimace i námitky ve věci samé, procesní soud první stolice pak žalobu zamítl, vyhověv námitce nedostatku aktivní legitimace, žalobce omezil odvolání jen na otázku aktivní legitimace a žalovaný v odvolacím sdělení zabýval se jen obsahem odvolání obmezeného na otázku aktivní legitimace, měl se odvolací soud, přiznav žalobci aktivní legitimaci, zabývat i námitkami žalovaného ve věci samé. Neučinil-li tak odvolací soud, jde o vadu řízení podle § 503 čís. 2 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 17. listopadu 1932, Rv I 833/31.)

Žalobce domáhal se na žalovaném náhrady nákladu, jež vynaložil na výživu manželky žalovaného, své to dcery. Procesní soud první stolice žalobu zamítl pro nedostatek oprávnění žalobce k žalobě. V odvolání vytýkal žalobce rozsudku prvního soudu jen nesprávné

posouzení v otázce aktivního oprávnění ke sporu. Odvolací soud uznal podle žaloby, máje za to, že jest žalobce oprávněn k žalobě, a uvedl dále v důvodech: Poněvadž dohoda, namítaná žalovaným podle níž se prý žalobce vzdal nároku na náhradu jím poskytovaného výživného, souhlase, by dítě i po dosaženém šestém roku svého věku zůstalo u matky, žalobcovy dcery, pod podmínkou činěnou žalovaným, že se tak dítě bude na žalobcovy útraty, nebyla soudem první stolice zjištěna a v tomto bodu rozsudek první stolice není napaden, takže je i pro odvolací soud podle § 498 c. ř. s. závazným, platí pro posouzení sporného případu předpisy zákonné.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a uložil odvolacímu soudu, by ve věci dále jednal a znovu rozhodl.

Důvody:

Žalovaný napadá rozsudek odvolacího soudu dovolacími důvody čís. 2 a 4 § 503 c. ř. s. Vadnost řízení, zahrnující v sobě i nesprávné právní posouzení věci, spatřuje dovolatel v tom, že odvolací soud, dospěv k právnímu názoru, odchylnému od názoru prvního soudu, nepřezkoumal námitku žalovaného, že se žalobcem ujednal, že se žalobce vzdává náhrady výživného. Pokud jde o tuto námitku, doličuje odvolací soud, že dohoda, kterou prý se žalobce vzdal nároku na náhradu jím poskytovaných alimentů, soudem první stolice zjištěna nebyla a že tím jest soud odvolací podle § 498 c. ř. s. vázán, poněvadž rozsudek v tomto bodu nebyl napaden. Než odvolací soud přehlíží, že první soud zamítl žalobu jen pro nedostatek žalobcovy aktivní legitimace, takže neměl příčiny, by se zabýval žalobním nárokem po stránce věcné a námitkami, které žalovaný proti žalobnímu nároku uplatňoval. Žalobce omezil i odvolání jen na otázku aktivní legitimace, vytýkáje prvnímu soudu nesprávné její řešení. Žalovaný nenapadal sice v odvolacím sdělení onu část rozsudku prvního soudu, v němž dovozuje, že není s to, by vzal za prokázáno, že se žalobce vzdal nároku na náhradu výživného, nýbrž zabýval se jen obsahem odvolání omezeného na otázku aktivní legitimace. To nemůže žalovanému brániti, by nenapadal dovoláním rozsudek odvolacího soudu, pokud dovozujě, že jest vázán negativním zjištěním namítané dohody prvním soudem, neboť i odvolacímu soudu bylo především vyřídit odvolání a přezkoumati rozhodnutí prvního soudu jen v mezích odvolacího návrhu (§§ 462 první odstavec, 497 druhý odstavec c. ř. s. Přiznal-li však odvolací soud žalobci aktivní legitimaci, kterou mu první soud odepřel, nabyla tím nyní důležitosti žalovaným namítaná dohoda, která při řešení otázky aktivní legitimace byla bezvýznamna, a měl odvolací soud teprve nyní důvod, by se onou námitkou žalovaného zabýval, ji po skutkové stránce samostatně přezkoumal a hodnotil, a vyslovil se o tom, zda přejímá dotčené zjištění prvního soudu bez provedení dalších důkazů, po případě, by provedl jejich opakování nebo doplnění (§ 488 c. ř. s.). Ježto odvolací soud tak neučinil, vycházejí z mylného právního předpokladu, že mu to nedovoluje předpis § 498 c. ř. s., zůstalo odvolací řízení vadné a ukázalo se v tomto směru dovolání opřené o dovolací důvody § 503 čís. 2 a 4 c. ř. s. opodstatněným. Dovo-

laci soud, který není oprávněn přezkoumávat skutková zjištění, nemohl tuto vadu řízení sám napravit a proto dovolání vyhověl a rozhodl, jak se stalo.

Čís. 12103.

Zaměstnanec (poštovní) nemůže se domáhati na zaměstnavateli (státu) náhrady škody proto, že prý byl za své služby nedostatečně placen, takže trpěl podvýživou, a že se ve službě přepracoval, nebyly-li na něm žádaný pracovní úkony nad míru stanovenou předpisy pro (poštovní) službu.

(Rozh. ze dne 17. listopadu 1932, Rv I 1073/31.)

Žalobkyně, bývalá poštovní pomocnice, domáhala se na československém státu náhrady škody, spatřujíc zavinění žalovaného státu v tom, že byla za své služby nedostatečně placena, takže trpěla podvýživou, že se ve službě přepracovala a že byla po jednoměsíční výpovědi bezdůvodně propuštěna ze služeb poštovní správy. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Řízení nezůstalo neúplným proto, že soud první stolice neprovedl důkaz znaleckým svědkem MUDr. P-em, znalci lékaři a výslechem stran, jež žalující nabídl o tom, že výpovědi žalované strany byla žalující strana úplně zničena, že onemocněla ve službách žalované strany, jsouc naprosto nedostatečně placena, podvýživou a přepracováním a že nemůže od svého propuštění nalézt zaměstnání. Soud první stolice se s těmito důvody žalobního nároku nezabýval, omeziv se jen na to, že strana žalovaná byla podle ustanovení § 69 vládního nařízení ze dne 5. března 1927, čís. 17 sb. z. a n. k výpovědi žalující strany oprávněna. Avšak okolnosti shora uvedené nejsou pro rozhodnutí sporu závažny. Žalující dovozuje svůj nárok ze shora tvrzených okolností, z důvodu náhrady škody. K nároku takovému jest potřebí podle § 1295 obč. zák. nejen škody, nýbrž i zavinění na straně dlužníka a příčinné souvislosti mezi škodou a zaviněním. Než z okolností shora uvedených nelze zavinění žalované strany dovoditi. Není zaviněním, že plat žalující strany byl podle jejího mínění nedostatečný. Strana žalující netvrdí, že by její plat nebyl stanoven podle předpisu. Není tedy na straně žalované ani zavinění v tom směru, že nedostála svým povinností, jež měla jako zaměstnavatelka co do placení stanovené odměny. Nemůže býti rovněž ani řeči o tom, že strana žalovaná tím zanedbala jiné zákonné předpisy nebo nedostála jiné své zákonné povinnosti. Že straně žalované lze přičítati zavinění na onemocnění z přepracování, rovněž nelze dovoditi. Strana žalující ani netvrdila, že strana žalovaná na ní žádala pracovní úkony nad míru stanovenou předpisy pro poštovní službu. Nestačila-li strana žalující svými silami na předepsané pracovní úkony, jest příčina toho v jejích osobních vlastnostech, což nelze straně žalované přičítati za vinu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalobkyně se domáhá na žalovaném státu náhrady škody. Nárok na náhradu škody předpokládá podle § 1295 obč. zák. především zavinění škůdcovo. Žalobkyně spatřovala zavinění žalovaného státu původně